

	Marcus Wallin - Vänsterpartiet	Anton César - Socialdemokraterna	Holger Andersson - Liberalerna	Heldi Harkonen Angberg - Centerpartiet		Linda Espelund - Moderaterna	Jessie Ann Elsson - Miljöpartiet de Gröna	Ludvík Fransson Malmberg - Kristdemokraterna	SD
									
1 Goda levnadsvillkor Den enskilde ska genom insatser enligt LSS tillförskåpas goda levnadsvillkor. Vad innebär "goda levnadsvillkor" för personer inom LSS enligt ditt parti?	Goda levnadsvillkor innebär att personer inom LSS får sina rättigheter tillgodoses för att leva ett så bra och tryggt liv som möjligt utifrån sina förutsättningar. Det innebär att kommunen tar ansvar för att följa LSS-lagen där individen kan leva sitt liv som alla andra i samhället. Utifrån individens behov är kommunen ansvarig att ge hjälp och stöd för att främja självbestämmande, gemenskap, delaktighet och utveckling.	För oss innebär goda levnadsvillkor att alla människor ska ha frihet, trygghet och makt över sina egna liv. Personer som omfattas av LSS ska ha samma möjligheter som andra att leva ett självständigt liv och vara delaktiga i samhällets alla delar. Det handlar om att kunna arbeta eller studera, ha en meningsfull fritid, delta i kultur och föreningsliv, umgås med familj och vänner samt kunna röra sig i kommunens fysiska miljö, både i stadskärnan och i våra grönområden. LSS är en rättighetslag och stödet ska alltid utgå från den enskildes behov och önskemål. För oss är jämlikhet att ge människor olika stöd utifrån olika behov, så att alla får möjlighet att leva ett gott liv på lika villkor.	När LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, infördes 1994 var det ett historiskt steg för Sverige. Därförade bakom reformen var dåvarande socialministern Bengt Westerberg L, som tydligt formulerade syftet: "människor med omfattande funktionsvariationer skulle få rätt till ett liv som alla andra i samhället, arbeta eller studera när det är möjligt, ha en aktiv fritid och kunna trygghet i sin vardag. Vi anser att kvalitet, kontinuitet och respekt för den enskildes självbestämmande alltid ska i centrum.	För Centerpartiet innebär goda levnadsvillkor att LSS återupprättas som den frihetsreform den var tänkt att vara. Det betyder att individer ska ha makt över sin vardag, kunna leva som andra och delta fullt ut i samhället. Det är centralt att biståndsbedömningar utgår från individens faktiska behov av ett värdigt liv, inte från kortsiktig ekonomi. På ett nationellt plan vill Centerpartiet se ett statligt ansvar för assistansen för att öka jämlikheten och att hela befolken bedöms som en helhet, inte styckas upp i minuter. Målet är att stödet ska ge varje individ en verklig möjlighet till ett självständigt liv på lika villkor.	För Moderaterna innebär goda levnadsvillkor att varje person ska kunna leva ett så självständigt, tryggt och meningsfullt liv som möjligt. LSS-insatser ska utgå från individens behov och ge förutsättningar till delaktighet i samhället, arbeta eller studera när det är möjligt, ha en aktiv fritid och kunna trygghet i sin vardag. Vi anser att kvalitet, kontinuitet och respekt för den enskildes självbestämmande alltid ska i centrum.	Goda levnadsvillkor är mer än att få de mest grundläggande behoven tillgodosedda. Det handlar om att kunna leva ett tryggt, meningsfullt och så självständigt liv som möjligt, med självbestämmande, gemenskap, fritid och möjlighet att delta i samhället på sina egna villkor. Stödet måste utformas efter den enskildes behov och önskemål och med respekt för att människor är olika. LSS är en rättighetsslag och ska behandlas som en sådan och ekonomiska effektiviseringar får aldrig bli ett sätt att utverka människors lagstadgade rättigheter. För oss hänger detta ihop med vår vision om Alingsås som en mångkult, varm och tillitskapande kommun för alla.	För Kristdemokraterna innebär "goda levnadsvillkor" att personer som omfattas av LSS ska kunna leva ett värdigt, självständigt och meningsfullt liv utifrån sina egna förutsättningar och inte bara få sina mest grundläggande behov tillgodosedda. LSS är en frihetsreform. Den ska ge människor med funktionsnedsättning möjlighet att vara delaktiga i samhället, ha inflytande över sin vardag och kunna leva så likt andra människor som möjligt. Det innebär att stödet måste utgå från individens behov och önskemål, inte från en standardiserad mall. Goda levnadsvillkor handlar därför om mer än vård och omsorg. Det handlar om att kunna ha en trygg och anpassad vardag, kunna arbeta eller ha en meningsfull sysselsättning, ha en aktiv fritid, kunna upprätthålla sociala relationer och kunna delta i samhället. Det handlar också så klart om självbestämmande och att få vara den som bestämmer över sitt eget liv och hur stödet ska utformas. För KD är det viktigt att LSS-insatserna håller hög kvalitet och att människor får det stöd de faktiskt behöver. Personlig assistans och andra LSS-insatser ska därför vägas och utvecklas. Rätten till stöd ska inte vara beroende av var i landet man bor eller av kommunens ekonomi.		
2 Boksätt över mandatperioden Vad har ditt parti konkret gjort under den aktuella mandatperioden för att förbättra situationen för våra målgrupp i Alingsås?	Vi har tagit strid för att säkerställa att alla beslut som rör barn ska föregås av en barnkonsekvensanalys. Vi har i varje budget ökat vård och omsorgsmyndighets budget för att stärka förutsättningarna att tillgodose verksamhetens behov. Vi har haft flera möten och dialog med vårdnadshavare, personal och brukare för att förbättra arbetsmiljön, verksamheten och dialogen mellan förvaltning, politik och berörda parter. Vi har lagt förslag om att införa tillfällsbered styrning, förbättra scheman och tagit strid för att individens behov ska styras schemalagging.	Under mandatperioden har vi arbetat för att stärka kvaliteten inom LSS och väma den enskildes rättigheter. Som största parti i kommunfullmäktige har vi ställt krav på full volymkompensation och full uppfyllnad enligt PKV i budgeten, vilket har gett verksamheterna bättre ekonomiska förutsättningar. När de nya reglerna om dygnsvilva riskerade att försämma kontinuiteten för brukare i de sociala enheterna fram ett ynkande i kommunstyrelsen om en rutin för hur undantag ska provas. Ynkandet fick stöd av Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet och beslutades av kommunstyrelsen. Rutinen säkerställer att brukare, personal och anhöriga kan få behovet av undantag från dygnsvilva individuellt prövat. Tillsammans med Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet har vi också lagt en motion om en Toisett för alla i centrala Alingsås för att stärka tillgängligheten och öka möjligheten till delaktighet i samhället.	Boksätt över mandatperioden Vi har kontinuerligt bevakat att regelverk och riktlinjer följs. LSS handlar inte om välbehånen och är ingen budgetpost bland andra. Det var – och är – en rättighetslag. Den bygger på insatser till jämlikhet inte enbart uppstånds genom att alla behandlas lika, utan samtidigt genom att var och en får det stöd som krävs för att kunna leva ett gott liv. Vi följer exempelvis upp Visuellisieringsfunktionerna som var ett Liberat förslag och som gör det möjligt för alla att signera misshandelföränd. Det är viktigt att granskning sker och att misshandelföränd utreds samt att nödvändiga åtgärder vidtas.	Centerpartiet har under innevarande mandatperiod på olika sätt lyft målgruppern rätt att leva som andra och delta i samhället. Det absolut viktigaste är enligt oss att kommunen blir bättre på att utgå från individens behov när man utreder och beviljar insatser enligt LSS, vilket vi fört fram i samtal med andra parter och på politiska sammanträtt. Centerpartiet har skrivit en rapport om kommunens arbete med att utgå från individens behov och prägla av kvalitet, rättssäkerhet och respekt för den enskildes självbestämmande. Vi har också arbetat för att stärka individens egna förmågor och öka möjligheterna till självständighet, delaktighet och ett så självständigt liv som möjligt. Vi vill fortsätta utveckla verksamheten i nära dialog med brukare, anhöriga och FUB.	Under mandatperioden har vi arbetat för att stärka kvaliteten inom vård och omsorg genom tydligare ledarskap, bättre förutsättningar för medarbetarna och en ekonomi i balans. För oss har det varit viktigt att LSS-insatser utgår från individens behov och prägla av kvalitet, rättssäkerhet och respekt för den enskildes självbestämmande. Vi har också arbetat för att stärka individens egna förmågor och öka möjligheterna till självständighet, delaktighet och ett så självständigt liv som möjligt. Vi vill fortsätta utveckla verksamheten i nära dialog med brukare, anhöriga och FUB.	Under mandatperioden har vi arbetat för att stärka kvaliteten inom vård och omsorg genom tydligare ledarskap, bättre förutsättningar för medarbetarna och en ekonomi i balans. För oss har det varit viktigt att LSS-insatser utgår från individens behov och prägla av kvalitet, rättssäkerhet och respekt för den enskildes självbestämmande. Vi har också arbetat för att stärka individens egna förmågor och öka möjligheterna till självständighet, delaktighet och ett så självständigt liv som möjligt. Vi vill fortsätta utveckla verksamheten i nära dialog med brukare, anhöriga och FUB.	Miljöpartiet har varit i opposition under mandatperioden och vi är inte nöjda med utvecklingen inom LSS. Vi har bland annat lyft briterna politiskt genom en särskild interpellation om kommunens LSS-verksamhet. När de nya arbetstidsreglerna fick stora konsekvenser inom personlig assistans drev vi tillsammans med andra oppositionspartier på för att brukarna skulle skulle väga trygghet. Det arbetet bidrog till nya tillämpningsföreskrifter och en rutin där den enskildes behov ska vara utgångspunkt och rättssäkerheten stärkas. Vi drev också fram den så kallade "ventilen", som gör 24-timmarspass möjliga i särskilda fall när brukarens rättigheter och friheter annars inte kan tillgodoses. Men det räcker inte. Mer resurser måste till, vilket vi skjutit till i vår budget på riksnivå. Dessutom måste rättighetsperspektivet stärkas under nästa mandatperiod.	Under mandatperioden har vi i Kristdemokraterna i Alingsås arbetat för att personer med funktionsnedsättning ska få större möjlighet till självbestämmande, trygghet och delaktighet. Vi har varit tydliga med att LSS-verksamheten måste utgå från den enskildes behov och att det ska finnas tillgång till bered och andra insatser när behov uppstår. Ett konkret exempel är vårt engagemang för att möjliggöra fler LSS-boenden i Alingsås. När frågan om ett nytt LSS-boende i Bofors behandlades i styrelse och miljönämnden ställde sig via föreskrifter positivt till etableringen. Vi har samtidigt varit tydliga med att lokalisering och planering måste göras på ett sätt som inte påverkar andra boenden. KD har också varit representerat i vård och omsorgsmyndigheten under mandatperioden, där frågor som rör LSS, personlig assistans och stöd till personer med funktionsnedsättning hanteras. På nationell nivå har Kristdemokraterna desimut drivit på för att stärka LSS och den personliga assistansen för personer med funktionsnedsättning. Vi har också varit tydliga med att stödet ska utgå från individens behov och att det ska vara ett stöd som anpassas efter den enskildes behov och önskemål. Men vi är också gladda över att säga att det fortfarande finns saker att göra i Alingsås. För oss handlar nästa steg om att säkerställa att personer som har rätt till LSS får sina insatser i praktiken och att det finns tillräckligt med ändamålsenliga boenden och att den enskilde får verkligt inflytande över sin vardag. Vår utgångspunkt är enkel, nämligen att LSS ska ge människor möjlighet att leva ett så bra liv som möjligt. Alla människor har samma oändbara värde och ska utifrån sina egna förutsättningar, kunna vara delaktiga i samhället och leva ett så självständigt och meningsfullt liv som möjligt.	
3 Offrivityttsansamhet Ensamhet bland personer inom LSS är ett utbrett problem som slår hårt mot det allmänna hälsostatusföndet och skapar stor oro hos anhöriga. Hur kan kommunen insatser inom LSS utvecklas för att motverka ensamhet på bästa sätt?	Vi behöver dela och personalisera till för befintliga insatser ska kunna utformas och skapa bättre förutsättningar för att anordna aktiviteter och mötesplatser för att motverka ensamhet. Vi behöver även se över hur vi organiserar KTS/KTV så vi säkerställer en trygg gemenskap för individer utifrån deras egna behov. Vi vill även stärka kommunens arbete med utbildning, praktikplatser och sysselsättning för att fler inom LSS ska få en gemenskap på arbetsplatser och känna att man bidrar.	Ingen ska behöva leva i ofrivillig ensamhet. Vi vill skapa bättre förutsättningar för gemenskap och delaktighet genom en tillgänglig kommunikation där fler kan ta del av kultur, föreningsliv, idrott och andra fritidsaktiviteter. LSS-insatser som ledning, kontaktperson och daglig verksamhet ska ge människor möjlighet att leva ett aktivt liv utifrån sina egna önskemål och behov. Vi vill utveckla den dagliga verksamheten så att den i högre grad utgår från varje individs behov, intressen och förmågor. Verksamheten ska utveckla meningsfulla aktiviteter, möjlighet till utveckling och gemenskap. Vi vill också se över kommunen tillsammans med föreningslivet och brukarorganisationer kan skapa fler mötesplatser där människor kan träffas, bygga sociala nätverk och delta i aktiviteter utifrån sina egna förutsättningar. Ingen ska behöva avstå från gemenskap därför att samhället inte är tillgängligt.	När stödet brister drabbas inte bara den enskilde, utan hela samhället. Utan möten i alla former som fungerande daglig verksamhet, boendestöd och personlig assistans ökar isolering, ohälsa och otrygghet. Föräldrar och anhöriga slås ut, och möjligheten till arbete och studier minskar. Kommunerna spelar här en avgörande roll. Det är i den kommunala verksamheten som LSS blir verkligt eller tomma ord. Därför måste stöd till LSS prioriteras politiskt, även när ekonomin är ansträngd. Kommunens tidiga och förebyggande insatser är mycket viktiga i arbetet mot ofrivillig ensamhet. Vi anser också att utökad samarbete med civilsamhället är nödvändigt. Kommunen bör dessutom vara generös med bidrag för tillgänglighetsanpassning till förmånslöst.	Centerpartiet ser LSS som en frihetsreform där rätt stöd ger människor möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv. För att motverka ofrivillig ensamhet vill vi stärka rätten till ledning och kontaktperson, utveckla daglig verksamhet till en väg mot gemenskap och möjlighet till studier och arbete samt öka samarbetet med föreningslivet så att fler kan delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Kommunerna behöver förbättra arbetet med att rekrytera och behålla kontaktpersoner, planera LSS-boenden utifrån behov och satsa på sociala initiativ som volontärverksamhet och samordnade fritidsaktiviteter. Centerpartiet vill motverka funktionsnedsättning och säkerställa att den enskildes önskemål får större genomslag i planeringen av insatser.	Offrivityttsansamhet ska tas på stort allvar. Vi vill att kommunen arbetar tillsammans med föreningslivet, kultur- och fritidsverksamheterna samt anhöriga för att skapa fler möjligheter till gemenskap. Daglig verksamhet, meningsfull fritid och individuellt anpassade aktiviteter är viktiga delar. Vi vill också stärka möjligheterna till delaktighet och säkerställa att den enskildes önskemål får större genomslag i planeringen av insatser.	Ingen ska behöva vara ofrivilligt ensam. Att få hjälp med det mest basala som mat, hygien och andra vardagliga behov är inte detsamma som att få möjlighet att leva ett rikt och meningsfullt liv. Vi vill att social gemenskap blir en tydligare del av kvalitetsarbetet inom LSS. Ledningslag och andra individuella insatser måste fungera så att människor kan delta i föreningsliv, kultur och fritidsaktiviteter utifrån sina egna intressen. Daglig verksamhet ska också ge möjlighet till utveckling, sammanhang och gemenskap. Kommunen behöver dessutom utveckla mötesplatser och samarbete med föreningslivet. Men lösningarna kan inte utformas ovanifrån. Personer med LSS, anhöriga och organisationer som FUB måste få större inflytande över hur verksamheten utvecklas. Det är den enskildes önskemål om att liv som måste vara utgångspunkten.	Ensamhet är en viktig frihets- och livskvalitetsfråga. För Kristdemokraterna handlar LSS om att ge stöd i vardagen, men inte bara det utan om att skapa förutsättningar för människor att leva ett rikt och meningsfullt liv med gemenskap och delaktighet. Kommunens LSS-insatser behöver därför i ännu högre grad utgå från frågan "Vad är ett gott liv för just dig?" För en person kan det handla om att kunna välsitt i sin fritid, för en annan om att träffa vänner eller gå på kultur eller fritidsaktiviteter. För en tredje kan det handla om att få möjlighet till arbete och andra sociala sammanhang. Vi vill framför allt utveckla användningen av kontaktpersoner, ledning, daglig verksamhet och andra insatser så att de inte bara blir praktiskt stöd, utan också kan bidra till gemenskap och delaktighet. Alingsås har redan ledning med uttildade syftet att motverka isolering, men vi behöver säkerställa att den som behöver stöd också får möjlighet att använda det på ett sätt som faktiskt bygger ensamhet. Vi ser också stora möjligheter i att satsa samarbete mellan kommunen, föreningslivet, civilsamhället och andra lokala aktörer. Kommunen ska inte bara skapa alla aktiviteter själv. Varje person har olika förutsättningar och behov som ska utgå från. Det är viktigt att utvärdera de insatser som redan finns i samhället. Daglig verksamhet är ytterligare en viktig del. Den ska ge struktur och mening för personer med LSS, anhöriga och organisationer som FUB måste få större inflytande över hur verksamheten utvecklas. Det är den enskildes önskemål om att liv som måste vara utgångspunkten. Vi vill samtidigt se anhöriga som en viktig samarbetspartner, utan att lägga ansvaret för den enskildes sociala liv på familjen. Det är positivt att Alingsås under 2026 har trygt upp ett särskilt anhörigstöd inom funktionsnedsättning.		
4 Kompetens inom vård och omsorg Våra medlemmar och deras föräldrar upplever att både handläggare och personal inom vård och omsorg ofta saknar rätt kompetens i mötet med personer som har grav autism, andra NPF-diagnoser eller intellektuell funktionsnedsättning. Hur tänker ni säkerställa att tjänstemän och personal har den specifika kompetens som krävs för att utföra sina uppgifter till den enskildes bästa?	Vi behöver göra en genomsynning i hela förvaltningen för att säkerställa att chefer, personal och handläggare har den kompetensutbildning som krävs för att kunna utföra sitt arbete och möta personer på rätt sätt. Ett stort problem är att många kompetens och utbildade personer har lämnat verksamheten som en följd av dålig arbetsmiljö, schemaförändringar och destruktiv ledningskultur. Därför vill vi skapa en mer tillitssäker styrning och förbättra arbetsmiljön för att minska personalomsläpningen och öka kommunens attraktionskraft. Vi behöver även öka bemärkningen för att varje insats och möte ska genomföras med respekt för individen. Vi ser även stora behov av riktade fortbildningar inom IF, NPF och grav autism hos personalen. Men även att organisationer som FUB i högre grad involveras i risk- och konsekvensanalyser samt i barnkonsekvensanalyser.	Rätt kompetens är en förutsättning för en trygg och kvalitativ LSS-verksamhet. Vi vill att handläggare, chefer och medarbetare ska erbjudas kontinuerlig kompetensutveckling inom LSS-lagstiftningen, intellektuell funktionsnedsättning, autism, kommunikation, bemötande och individanpassat stöd. Samtidigt behöver kommunen vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor för att kunna rekrytera och behålla erfaren personal. Kontinuerlig är avgörande för att skapa trygghet och goda relationer. Vi vill också stärka dialogen med FUB och andra brukarorganisationer och se att frågan om kompetens inom LSS med fördel kan lyftas i kommunens råd för människliga rättigheter. Målet är en LSS-verksamhet där varje individ möts med kunskap, respekt och ett stöd som utgår från den egna livssituationen.	LSS är inte ett särbehandling – det är ett mått på vår gemensamma solidaritet. Lagens intentioner måste respekteras och det kommunala stödet till LSS-verksamheten stärkas, inte försvagas. Ett samhälle som står upp för dem som behöver det mest är ett starkare samhälle för alla. Skall vi leva upp till detta krävs vårdutbildning. Situationen att brukare upplever att kompetensen hos medarbetarna brister tar vi därför på stort allvar. Under kommande mandatperiod kommer vi aktivt att arbeta för att rekrytering sker av personal med specifika kompetens som motsvarar behovet hos brukaren. Att väcka intresse för fler att söka vårdutbildning är också oerhört angeläget. Målet är att öka vårdutbildning och öka önskemål om kompetens och respekt och ett stöd som utgår från den egna livssituationen.	Centerpartiet vill säkerställa att personer med funktionsnedsättning möts av personal med rätt kompetens. Vi vill satsa på kontinuerlig kompetensutveckling och förordup utbildning vid behov. Genom regelbunden uppföljning kan kvaliteten stärkas ytterligare. Den enskildes och anhörigas erfarenheter ska tas tillvara genom återkoppling och brukarverksamhet, så att kommunens förståelse av behov och stöd utvecklas utifrån verkliga behov.	Centerpartiet har under innevarande mandatperiod skrivit en motion om att det är viktigt att kommunen har tydliga rutiner för att systematiskt erbjuda uppträttande av individuell plan enligt LSS, utbildar personal och chefer i hur individuell plan kan användas för att stärka individens delaktighet och tydliggör hur individuell plan och genomförandeplan hänger ihop. Enligt Centerpartiet riskerar det att leda till minskat brukarinflytande och bristande helhetssyn om detta inte görs.	Rätt kompetens är avgörande för en god och trygg omsorg. Vi vill säkerställa att både handläggare och personal får kontinuerlig kompetensutveckling och utbildning. Utbildningen måste dessutom anpassas efter de människor verksamheten faktiskt möter – en generell utbildning räcker inte alltid. Minst lika viktigt är kontinuiteten. Många personalen byter skapa stor stress och otrygghet. Kommunen behöver därför arbeta för fasta arbetsgrupper, ligge personalomsläpning och bättre arbetsvillkor som ett av våra prioriterade mål. Och kommunen måste bli bättre på att använda den kunskap som finns hos den enskilde och hos anhöriga. Kompetens handlar inte bara om utbildning – utan också om kontinuitet, erfarenhet och att lyssna.	För Kristdemokraterna är rätt kompetens en förutsättning för en trygg och kvalitativ LSS-verksamhet. Personell och handläggare som möter personer med autism, NPF eller intellektuell funktionsnedsättning behöver ha specifika kunskaper om kompetensutveckling och utbildning. Utbildningen måste dessutom anpassas efter de människor verksamheten faktiskt möter – en generell utbildning räcker inte alltid. Minst lika viktigt är kontinuiteten. Många personalen byter skapa stor stress och otrygghet. Kommunen behöver därför arbeta för fasta arbetsgrupper, ligge personalomsläpning och bättre arbetsvillkor som ett av våra prioriterade mål. Och kommunen måste bli bättre på att använda den kunskap som finns hos den enskilde och hos anhöriga. Kompetens handlar inte bara om utbildning – utan också om kontinuitet, erfarenhet och att lyssna.		